

Motion till riksdagen

1988/89:Bo521

av Berit Löfstedt m. fl. (s)

Bostädernas inre utformning

Debatten och de bostadspolitiska insatserna är för närvarande fokuserade på bostadsbristen i storstadsregionerna och på de höga produktionskostnaderna. Ambitionen är att förbilliga produktionen och att undanröja alla hinder för snabba tillskott i nyproduktionen. Betydande möda har också under senare år lagts ner på bostadsområdenas yttre utformning och arkitektur och på miljöförbättringar i äldre bostadsbestånd. Däremot har diskussionen om bostadens inre kvaliteter kommit något i skymundan.

Detta nya läge, som redovisats ovan, sammanfaller med en tendens mot ökad avreglering av byggandet. I samband med omorganisationen av planverket och bostadsstyrelsen till det nya boverket har också ett oundvikligt avbrott skett i myndighetsbevakningen av området. Stor osäkerhet råder just nu på marknaden vad avser kvalitetsmål och målsättningar avseende utformning och utrustning av bostäder. I den aktuella bostadsproduktionen tar sig denna osäkerhet uttryck i en i och för sig önskad omprövning av gällande praxis. Om denna omprövning går ut över välbeprövad erfarenhet eller får dölja medvetna kvalitetssänkningar är den emellertid olämplig och tillför inte boendet något konstruktivt och framåtsyftande.

Det finns exempel på kvalitetsförändringar som bör ifrågasättas. Dit hör t.ex. radikala sänkningar av utrymmesstandarden, reducerade inrednings- och utrustningsmängder, bristande tillgång till dagsljus och sänkt takhöjd. Kvalitetsförsämringar av nu nämnda art har dokumenterats i undersökningar finansierade av byggforskningsrådet. Konsumentverkets experter har gjort samma iakttagelse. Enskilda konsumenter har också påtalat dessa nya brister i bostadsutformningen.

Av vunna erfarenheter kan man också dra slutsatsen att kvalitetssänkningar i form av sänkt utrymmes- och inredningsstandard inte heller innebär en sådan reduktion av boendekostnaderna som står i proportion till olägenheterna för konsumenterna. På sikt kan kvalitetsreduktionen medföra betydande negativa konsekvenser för t.ex. äldre eller handikappade som vill bo kvar i sina invanda miljöer. Dessa grupper har ofta särskilda behov av utrymmen för hjälpmedel och anordningar av olika slag och för assisterande personal.

Ett speciellt problem utgör brister i kökens utformning och köksinredningens kvalitet. Trots att gott underlag för att åstadkomma effektiva och trivsamma kök finns tillgängligt begås många elementära misstag vid planeringen av kök. Källseparering av sopor motverkas av minskad inredningsmängd och dålig teknisk kvalitet i skåpens inredning. Trånga matlagningstrymmen stimulerar inte till fördelning av hushållsgöromålen inom

familjen. Små matplatser skapar sämre förutsättningar för social samvaro under måltiderna. Konsumentverket har också visat i aktuella studier att matlagning med hjälp av råvaror innebär väsentliga kostnadsbesparingar jämfört med användandet av "färdigmat". Köken bör med andra ord vara arbetsvänliga och trivsamma och dessutom lättsköta.

Vi motionärer anser att det finns anledning att i ökad utsträckning koncentrera uppmärksamheten på utveckling av bostadens inre planering och utformning. Åtgärder behöver vidtas till stöd för grundläggande konsumentkrav på långsiktigt god standard i nya och ombyggda bostäder.

Studier bör skyndsamt genomföras avseende kvalitetsegenskaperna i nyproduktionen. Studierna bör främst gälla tätortsbebyggelsen för hyresrätt och lägga tonvikten på bostädernas utrymmes- och inredningsstandard och på för bostadsutformningen betydelsefulla stadsplaneaspekter.

Berörda myndigheter måste uppmärksamma förekommande brister och vidta åtgärder i form av information, riktlinjer och ev förslag om skärpning av gällande bestämmelser för bostadslån och bygglov.

Bostadskonsumenter behöver i första hand bekväma, lättsköta och funktionella bostäder. Statsmakterna måste öka sina insatser till stöd för konsumenterna i dessa avseenden.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om insatser för ökat kvalitetsmedvetande vad avser bostadens inre utformning.

Stockholm den 24 januari 1989

Berit Löfstedt (s)

Inga-Britt Johansson (s)

Inger Hestvik (s)